

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสนใจอย่างมาก เพราะถือว่าการศึกษาคือเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนบุคคลและสังคมโดยรวม ในประเทศไทยการศึกษาที่กำลังได้รับความสนใจเป็นพิเศษและมีความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ เกิดขึ้น ได้แก่ การศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาระดับที่สาม คือ เป็นการศึกษาหลังจากกระบวนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การศึกษาระดับอุดมศึกษาของเราขณะนี้มีการเปลี่ยนแปลงหลายลักษณะ เช่น มหาวิทยาลัยในภูมิภาค มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยสอนโดยระบบสื่อสารทางไกล และมหาวิทยาลัยเอกชน เป็นต้น

ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 หมวด 2 ข้อ 33 ได้ระบุความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่า "การศึกษาระดับอุดมศึกษา มุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงเพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ และเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคล สังคมและประเทศชาติ" (ราชกิจจานุเบกษา 2520:350) ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนในด้านความรู้ สติปัญญาความคิด คุณธรรมจริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ให้มีส่วนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีการกึ่งที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตออกไปสู่สังคม จึงควรตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เน้นคุณภาพของบัณฑิต ดังที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาของชาติด้วย

การที่สถาบันอุดมศึกษาจะบรรลุเป้าหมายการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพนั้น ชั้นแรกสถาบันอุดมศึกษาจะต้องรู้จักและเข้าใจนิสิตนักศึกษาของสถาบันก่อน เนื่องจากนิสิตนักศึกษาเปรียบเสมือนวัตถุดิบที่เป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการผลิต หากสถาบันอุดมศึกษาไม่เห็นความสำคัญของวัตถุดิบ อาจมีส่วนทำให้เกิดการลงทุนที่สูญเปล่า หรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังที่ ประกอบ คุปรัตน์ ได้กล่าวว่าสถาบันใดก็ตามที่รู้และเข้าใจในวัตถุดิบของตนคือ นิสิตนักศึกษา และสามารถจัดระบบการดำเนินงานของตนทั้งในด้านการเรียน การสอน การให้บริการ และการปกครองแล้ว ย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่าสถาบันที่ผู้บริหารปราศจากความเข้าใจในนิสิตนักศึกษา (ประกอบ คุปรัตน์ 2527:209) ดังนั้น จึงจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรที่

เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาจะต้องเข้าใจถึงลักษณะธรรมชาติของนิสิตนักศึกษาในการกำหนดนโยบาย และแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกัน

การศึกษาลักษณะของนิสิตนักศึกษาจึงมีความสำคัญมาก ในทางจิตวิทยาเห็นว่า ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาโดยทั่วไปจะอยู่ในวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีกำลังความพร้อมที่จะรับรู้ความคิดและแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยเฉพาะวัย 18-19 ปี เป็นวัยที่นักจิตวิทยาพัฒนาการ เชื่อว่าสมองได้รับการพัฒนาถึงขีดสุด คือ ว่าจะรับ ว่าจะเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาสมองของชาติในระดับนี้ด้วยความตั้งใจ และระมัดระวังที่สุด (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2527:2)

ในการจัดการเรียนการสอนก็เช่นเดียวกัน อาจารย์ผู้สอนจะสอนได้ดีมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี (ไพฑูริย์ สินลารัตน์ 2524:37) ลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนนี้จะหมายถึง ตั้งแต่ลักษณะรวม ๆ ของนิสิตนักศึกษาวัยนี้ สถาบันนี้ คณะนี้ ชั้นปีนี้ กลุ่มนี้ และอาจจะรวมถึงลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนเฉพาะคนด้วยในบางกรณีที่มีการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเล็ก ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันอยู่โดยภูมิหลัง ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ความต้องการ ความสนใจ บุคลิกภาพ ความคาดหวัง

ในลักษณะรวมของผู้เรียนสาขาวิชาเดียวกัน กับผู้เรียนต่างสาขาวิชาที่ต่างกันนั้น นักวิชาการ เชื่อว่ามีความแตกต่างกัน ดังที่ Feldman และ Newcomb ได้กล่าวว่าลักษณะของสาขาวิชาที่มีเนื้อหา วิธีสอน ระบบการเรียน การสอน กิจกรรมการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปจะทำให้ลักษณะนิสิตนักศึกษาแตกต่างกันไปตามสาขาวิชาที่ต่างกันนั้น เพราะผู้เรียนมักจะแตกต่างกันในภูมิหลัง (background) และลักษณะส่วนตัวมากมายทั้งในส่วนย่อยและส่วนร่วม เป็นต้นว่าลักษณะกิริยาท่าทาง และบุคลิกภาพของเขาที่ทำให้เขาเลือกเรียนในสาขาวิชาที่ต่างกันอยู่แล้ว (Feldman and Newcomb 1970: 153) ฉะนั้น การศึกษาลักษณะนิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกันย่อมจะทำให้เข้าใจนิสิตนักศึกษาได้มากขึ้น และสามารถที่จะจัดประสบการณ์ ทรัพยากร บรรยากาศในคณะวิชาของสถาบันอุดมศึกษาที่จะเอื้ออำนวยต่อนิสิตนักศึกษาให้มากที่สุด เพื่อให้เขาได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านวิชาความรู้ ร่างกาย อารมณ์ สังคมและคุณธรรมไปพร้อมกัน สมตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยนั้น เกิดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ.2459 โดยยกฐานะโรงเรียนข้าราชการพลเรือนขึ้นเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลังจากนั้นก็มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ตามมา คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ต่อมาก็ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคขึ้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค ให้เป็นศูนย์กลางวิชาการของภาค และเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาภาคด้วย (วิจิตร ศรีสอาน 2518:29-30) ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ การที่ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นในส่วนภูมิภาคหรือในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่ภูมิภาคต่าง ๆ ของไทยเหล่านี้จะมีความแตกต่างกันในด้านสภาพความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งนับว่ามีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยและการดำเนินชีวิตของคนในแต่ละภาค ทำให้เกิดลักษณะนิสัยเฉพาะของคนในภาคนั้น ๆ เช่น อาณัติ อภาภิรม กล่าวไว้ว่า คนใต้ส่วนใหญ่ลักษณะโดยทั่วไปมีความคิดเป็นอิสระมากกว่าภาคอื่น มีความสนใจในเรื่องของการเมืองสูง รักพวกพ้อง รักท้องถิ่น ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากความรู้สึกว่าเป็นคนกลุ่มน้อยของประเทศ กล่าวแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด (อาณัติ อภาภิรม 2527:1) ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรศึกษาลักษณะของนิสิตนักศึกษาภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบกัน ภูมิภาคที่ผู้วิจัยสนใจคือ ภาคใต้ เพราะคนภาคใต้มีลักษณะพิเศษที่น่าสนใจถ้ากล่าวแล้ว จึงนำที่จะศึกษาลักษณะนักศึกษาภาคใต้ว่ามีลักษณะเช่นใดบ้าง และมีลักษณะที่จะทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ระบุว่า เพื่อพัฒนาคนทั้งในด้านความรู้ ความคิด สติปัญญา คุณธรรม และเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมหรือไม่ รวมทั้งมีลักษณะใดที่เป็นเครื่องชี้ว่า เขาจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาและทำความเจริญให้ท้องถิ่นและประเทศชาติตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายของการจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือไม่เพียงใด

นอกจากนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาลักษณะของนักศึกษาภาคใต้ เฉพาะมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในภาคใต้ และมีสาขาวิชาครบตามที่ต้องการศึกษา โดยศึกษาลักษณะของนักศึกษาเฉพาะปีสุดท้ายของหลักสูตร ซึ่งได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาถึงช่วงสุดท้ายก่อนจะจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยออกไปสู่สังคม โดยจำแนกศึกษาตามสาขาวิชาได้เป็น 4 ประเภท คือ วิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เพื่อเปรียบเทียบลักษณะของนักศึกษารวม 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมขนบประเพณี ด้านศาสนา และด้านความมั่นใจในตนเองและรู้จักตนเอง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในภาคใต้ของประเทศไทย จัดตั้งขึ้นในสมัยของการเร่งรัดพัฒนาประเทศ กล่าวคือ เพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาออกสู่ภูมิภาค อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ คือ เป็นมหาวิทยาลัยซึ่งมีเจตนามาแต่เริ่มก่อตั้งที่จะให้เป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต มีการกระจายคณะวิชาไปตั้งอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รายงานประจำปี 2528)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เริ่มรับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยเปิดสอนที่สำนักงานชั่วคราว กรุงเทพฯ เมื่อปี 2510 ต่อมาปี 2511 รับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ โดยเปิดสอนที่สำนักงานชั่วคราว กรุงเทพฯ และย้ายนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มาเรียนที่วิทยาเขตปัตตานีในปีนี้ด้วย

ปี 2512 รับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ โดยเปิดสอนที่สำนักงานชั่วคราว กรุงเทพฯ จนกระทั่ง
ปี 2514 อาคารวิทยาเขตหาดใหญ่สร้างเสร็จ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ย้ายมาเรียน
ที่วิทยาเขตหาดใหญ่ และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ก็ย้ายตามมาในปลายปีนี้เอง (มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ รายงานประจำปี 2528) ปัจจุบันนับเป็นปีที่ 20 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ที่เปิดรับนักศึกษา

คณะต่าง ๆ ที่เปิดสอนในวิทยาเขตทั้งสองแห่งคือวิทยาเขตหาดใหญ่และวิทยาเขต
ปัตตานี ได้แก่ บัณฑิตวิทยาลัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
คณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะทันตแพทย-
ศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะของนักศึกษา ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความคิด วิเคราะห์
สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมชนบประเพณี ด้านศาสนา และด้านความ
มั่นใจในตัวเองและรู้จักตนเอง ของนักศึกษานิสิตท้ายสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ
สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะนักศึกษา ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความคิดวิเคราะห์
สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมชนบประเพณี ด้านศาสนา และด้านความ
เข้าใจตนเองและเป็นตัวของตัวเอง ของนักศึกษานิสิตท้ายสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ
สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านที่กำหนด

คำถามในการวิจัย

1. ลักษณะนักศึกษาใน 7 ลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์แต่ละสาขา
วิชาเป็นอย่างไร
2. ลักษณะนักศึกษาทั้ง 7 ลักษณะนั้น มีความแตกต่างระหว่างสาขาวิชาหรือไม่ และ
แตกต่างกันด้านใดบ้าง
3. ลักษณะนักศึกษาทั้ง 7 ลักษณะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ และปัจจัยที่ทำให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลง

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530 โดยแบ่งศึกษาตามประเภทสาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

2. ศึกษาเฉพาะลักษณะของนักศึกษา 7 ด้าน คือ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมชนบประเพณี ด้านศาสนา และด้านความมั่นใจในตนเองและรู้จักตนเอง

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สาขาวิชา ซึ่งแบ่งเป็นสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ ประกอบด้วยคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะทรัพยากรธรรมชาติ สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ประกอบด้วย คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย คณะวิทยาการจัดการ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคมศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องกับด้านมนุษยศาสตร์

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ลักษณะนักศึกษาทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี ด้านศาสนา และด้านความเป็นตัวของตัวเอง

4. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ โดยให้นักศึกษาเป็นผู้ประเมินลักษณะตนเอง

ข้อตกลงเบื้องต้น

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ประเมินลักษณะตนเองตามความเป็นจริง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตร ซึ่งลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530

สาขาวิชา หมายถึง สาขาวิชาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งจัดแบ่งออกเป็น 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ และสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ซึ่งแต่ละสาขาวิชาจะประกอบด้วย คณะวิชาต่าง ๆ ดังนี้ คือ

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ ประกอบด้วย คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ และคณะทรัพยากรธรรมชาติ

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ประกอบด้วย คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เฉพาะสาขาด้านสังคมศาสตร์

สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เฉพาะสาขาด้านมนุษยศาสตร์

ลักษณะนักศึกษา หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะจำแนกลักษณะนักศึกษาออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ลักษณะด้านการแสวงหาความรู้ หมายถึง ความสนใจ การเอาใจใส่ศึกษาเล่าเรียน ขยันหมั่นเพียร รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งในสาขาวิชาที่ตนเองศึกษาอยู่และต่างสาขาวิชา จนมีความรู้กว้างขวาง ทั้งในด้านวิชาการทั่วไปและวิชาชีพ
2. ลักษณะด้านความคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ หมายถึง คิดอย่างมีเหตุมีผล มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สุขุมรอบคอบ รู้จักคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณที่ดี
3. ลักษณะด้านอารมณ์ หมายถึง การมีอารมณ์ที่มั่นคงแจ่มใส ควบคุมอารมณ์ได้ดี ละเอียดอ่อน มองโลกในแง่ดี
4. ลักษณะด้านสังคม หมายถึง ทักษะทางสังคม การติดต่อเกี่ยวข้องกับสังคม ได้แก่ กิริยาวาจา การแต่งกาย รสนิยม การประพฤติตนตามกาลเทศะ และความสนใจต่อสังคม การเมือง รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคม
5. ลักษณะด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี หมายถึง ความสนใจชนบประเพณีและวัฒนธรรม เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมไทย นิยมใช้ของไทยและของท้องถิ่น
6. ลักษณะด้านศาสนา หมายถึง ความเชื่อและการปฏิบัติตามธรรมเนียมหรือกฎเกณฑ์ หรือคำสอนของศาสนาตลอดจนนำคำสอนของศาสนานั้น ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวัน
7. ลักษณะความมั่นใจในตนเองและรู้จักตนเอง หมายถึง การเข้าใจตนเองรู้จักสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง พึ่งตนเอง แสวงหาแนวทางที่จะจัดการกับชีวิตของตนเองได้ดี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาเรื่องนิสิตนักศึกษา และใช้เป็นรากฐานในการวิจัยต่อเนื่องเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจ การควบคุมและการทำนาย ตามวิธีการวิทยาศาสตร์เชิงประจักษ์ (Scientific Empirical Study)
2. เพื่อประโยชน์แก่ผู้บริหาร อาจารย์และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการที่จะใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการวางนโยบายจัดหลักสูตร จัดสภาพแวดล้อม จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาให้ได้ผลสูงสุด
3. เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษาภาคใต้ ให้กว้างขวาง และลึกซึ้งต่อไป
4. เพื่อเป็นข้อความรู้ในวิชานิสิตนักศึกษา สาขาการอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ชั้นปีสุดท้ายที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530
2. ตัวอย่างประชากร
ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างนิสิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ชั้นปีสุดท้ายโดยสุ่มแบบง่ายตามสาขาวิชา คณะวิชา ได้ตัวอย่างประชากรทั้งหมด 427 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามลักษณะนิสิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ ซึ่งได้แก่เพศ ศาสนา ชั้นปี คณะวิชา ผลการเรียน อาชีพ และรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง จำนวนพี่น้องที่อยู่ระหว่างศึกษา การทำงานระหว่างศึกษา ความคาดหวังในอนาคต
  - ตอนที่ 2 เกี่ยวกับลักษณะสภาพและการปฏิบัติตัวของนักศึกษาด้านความรู้และการแสวงหาความรู้ ด้านความคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมชนบประเพณี ด้านศาสนา ด้านความมั่นใจในตนเองและรู้จักตนเอง

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นและการประเมินลักษณะด้านต่างของผู้ตอบเอง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลังจากเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยติดต่อกับผู้แทนนักศึกษาผ่านทางเจ้าหน้าที่กองกิจการนักศึกษา โดยดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามตามจำนวนที่ต้องการ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะสภาพและการปฏิบัติตัวของนักศึกษา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) หรือมีชคณิตเลขคณิต (Arithmetic Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 ข้อมูลความแตกต่างของคะแนน ลักษณะการปฏิบัติ หรือพฤติกรรม และความคิดเห็นในเรื่องความสำคัญของลักษณะนิสัยด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมชนบประเพณี ด้านศาสนา และด้านความมั่นใจในตนเอง และรู้จักตนเองระหว่างนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ วิเคราะห์ความแตกต่างด้วยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างได้ทดสอบทีละคู่ โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffé's Method)

6. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

รายงานผลการวิจัยนี้ ได้แบ่งออกเป็น 5 บท บรรณานุกรม และภาคผนวก โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึง วรรณคดีเกี่ยวกับลักษณะนิสัยนักศึกษาทั่วไป ได้แก่ ลักษณะธรรมชาติของนิสิตนักศึกษา การแบ่งประเภทของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษากับการเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยนักศึกษา ลักษณะนิสัยนักศึกษาที่พึงประสงค์ วรรณคดีเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะที่ศึกษาทั้ง 7 ด้าน ข้อมูลสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การกำหนดมาตราส่วนประมาณค่า การแปลค่าของมาตราส่วนประมาณค่า การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ บรรณานุกรมแสดง รายการหนังสือ บทความและเอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการวิจัย

ภาคผนวก ประกอบด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และตารางผลการวิจัย และประกอบการวิจัยเพิ่มเติม